

Глава 27 КПК України «Підготовче провадження»

Це науково-практичне видання є однією з книг серії «Енциклопедія кримінального процесу України» та присвячене особливостям здійснення підготовчого провадження.

Побудова книги відповідає структурі глави 27 Кримінального процесуального кодексу України, після певної статті відображено актуальну практику застосування та тлумачення Конституційним Судом України, Верховним Судом, Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ норм, процитовано окремі думки суддів, наведено міжнародноправові акти та рішення Європейського суду з прав людини, закони та підзаконні акти України.

Книга містить наукові коментарі, схеми, бланки процесуальних та інших документів, а також глосарій та низку аналітичних таблиць.

Видання серії книг «Енциклопедія кримінального процесу України» розраховані на співробітників Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро України, Бюро економічної безпеки України та інших органів правопорядку, суддів, прокурорів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів вищих юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ УКРАЇНИ

Глава 27 КПК України «Підготовче провадження»

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР, ПРАКТИКА
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ,
НАЦІОНАЛЬНА СУДОВА ПРАКТИКА, ОКРЕМІ ДУМКИ СУДДІВ,
ЛИСТИ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ, МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ,
ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ,
ЗРАЗКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ,
СХЕМИ ТА ТАБЛИЦІ**

За загальною редакцією

доктора юридичних наук,
професора А. В. Столітнього

кандидата юридичних наук
С. В. Шмалені

**НОРМА
ПРАВА**

Київ – 2025

УДК 343.137(477)(094.58)

Г52

*За сприяння
Інституту СБУ Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

Глава 27 КПК України «Підготовче провадження». Науково-практичний коментар, практика Європейського суду з прав людини, національна судова практика, окремі думки суддів, листи та узагальнення, міжнародні документи, законодавство України, зразки процесуальних документів, схеми та таблиці / Станом на 15.07.2025 : наук.-практ. посіб. / автори: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, М. В. Членов, А. А. Ліллемяе, Д. Р. Терещенко; за заг. ред. д. ю. н., проф. А. В. Столітнього; Київ : Видавництво «Норма права», 2025. 708 с.

ISBN 978-617-8306-30-4

Це науково-практичне видання є однією з книг серії «Енциклопедія кримінального процесу України» та присвячене особливостям здійснення підготовчого провадження.

Побудова книги відповідає структурі глави 27 Кримінального процесуального кодексу України, після певної статті відображено актуальну практику застосування та тлумачення Конституційним Судом України, Верховним Судом, Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ норм, процитовано окремі думки суддів, наведено міжнародно-правові акти та рішення Європейського суду з прав людини, закони та підзаконні акти України.

Книга містить наукові коментарі, схеми, бланки процесуальних та інших документів, а також глосарій та низку аналітичних таблиць.

Видання серії книг «Енциклопедія кримінального процесу України» розраховані на співробітників Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро України, Бюро економічної безпеки України та інших органів правопорядку, суддів, прокурорів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів вищих юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

УДК 343.137(477)(094.58)

Видавництво «Норма права» прагне сталого майбутнього для нашого бізнесу, наших читачів і нашої планети. У цьому виданні використано папір, сертифікований FSC® та PEFC™

ISBN 978-617-8306-30-4

© Столітній А. В., Шмаленя С. В., Членов М. В.,
Ліллемяе А. А., Терещенко Д. Р., 2025

© Видавництво «Норма права», 2025

Автори

ЛІЛЛЕМЯЕ Арно Арнович – прокурор відділу взаємодії з підрозділами Офісу Генерального прокурора управління забезпечення реалізації процесуальних повноважень Генерального прокурора у кримінальному провадженні Департаменту організаційно-контрольної діяльності, правового та аналітичного забезпечення Офісу Генерального прокурора;

СТОЛІТНІЙ Антон Володимирович – доктор юридичних наук, професор, Почесний працівник прокуратури України, Інститут Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

ЧЛЕНОВ Микола Володимирович – Інститут Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

ТЕРЕЩЕНКО Денис Романович – член правління Асоціації адвокатів України, голова Комітету Асоціації адвокатів України із захисту права власності, керуючий партнер АО ALERTES, адвокат;

ШМАЛЕНЯ Сергій Валер'янович – кандидат юридичних наук, Заслужений юрист України, заступник начальника Департаменту організаційно-контрольної діяльності, правового та аналітичного забезпечення – начальник управління правового забезпечення Офісу Генерального прокурора.

Перелік умовних скорочень

АСДС	– автоматизована система документообігу суду
ВС	– Верховний Суд
ВССУ	– Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
ЄРДР	– Єдиний реєстр досудових розслідувань
ЄСПЛ	– Європейський суд з прав людини
ЗУ	– Закон України
КК України	– Кримінальний кодекс України
ККС ВС	– Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду
КМУ	– Кабінет Міністрів України
Конвенція	– Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод
КПК України	– Кримінальний процесуальний кодекс України
КСУ	– Конституційний Суд України
Лист ВССУ № 223-1430/0/4-12	– лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» від 03.10.2012 № 223-1430/0/4-12
абз.	– абзац
п.	– пункт
п.п.	– пункти
пп.	– підпункт
ст.	– стаття
ст.ст.	– статті
ч.	– частина
ч.ч.	– частини

Шановні колеги!

Науково-практичне видання «Підготовче провадження» є однією з книг серії «Енциклопедія кримінального процесу України», яка покликана увібрати в себе максимально практичного та теоретичного досвіду з окресленого питання.

Підготовче провадження є першою стадією судового провадження, від якої залежать питання початку та формату судового розгляду, складу осіб, які братимуть участь у судовому розгляді, тощо.

Побудова книги відповідає структурі глави 27 Кримінального процесуального кодексу України, після певної статті відображено актуальну практику застосування та тлумачення Конституційним Судом України, Верховним Судом, Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ норм, процитовано окремі думки суддів, наведено міжнародно-правові акти та рішення Європейського суду з прав людини, закони та підзаконні акти України. Колектив авторів залишив за собою можливість вживання скорочень, систематизування дат у єдиний формат, корегування друкарських помилок у текстах судових рішень.

Книга містить наукові коментарі, схеми, бланки процесуальних та інших документів, а також глосарій та низку аналітичних таблиць.

Науково-практичне видання підготовлене відповідно до останніх змін до законодавства України станом на 15.07.2025. Для зручності читачів видання містить QR-коди на покликання.

Отже, ця робота допоможе мінімізувати час для пошуку шляхів ефективного застосування відповідних положень кримінального процесуального закону, правильно розтлумачити його норми, тим самим забезпечивши реалізацію принципу верховенства права у кримінальному провадженні.

Сподіваймося, що видання стане незамінним у повсякденній практичній діяльності працівників Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро, Бюро економічної безпеки України, Національної поліції та інших органів правопорядку, суддів, прокурорів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів вищих юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

З повагою

*доктор юридичних наук, професор,
Почесний працівник прокуратури України
Антон Столітній*

Зміст

Перелік умовних скорочень	4
Вступне слово	5

ГЛАВА 27

Підготовче провадження

Стаття 314. Підготовче судове засідання	11
Стаття 314 ¹ . Складання досудової доповіді	343
Стаття 315. Вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду.	422
Стаття 316. Закінчення підготовчого провадження і призначення судового розгляду	601
Стаття 317. Матеріали кримінального провадження (кримінальна справа) та право на ознайомлення з ними. .	629
Глосарій	672
Список використаних джерел	680
Постатейний перелік зразків процесуальних документів	704
Постатейний перелік схем та таблиць	707

Глава 27

ПІДГОТОВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ

СТАТТЯ 314

Підготовче судове засідання

1. Після отримання обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру або клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності суд не пізніше п'яти днів з дня його надходження призначає підготовче судове засідання, в яке викликає учасників судового провадження.

2. Підготовче судове засідання відбувається за участю обвинуваченого (крім випадків, коли здійснювалося спеціальне досудове розслідування), прокурора, захисника, потерпілого, його представника та законного представника, цивільного позивача, його представника та законного представника, цивільного відповідача та його представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, згідно з правилами, передбаченими цим Кодексом для судового розгляду. Після виконання вимог, передбачених статтями 342–345 цього Кодексу, головуючий з'ясовує в учасників судового провадження їх думку щодо можливості призначення судового розгляду.

{Абзац перший частини другої статті 314 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1422-IX від 27.04.2021}

У разі встановлення об'єктивної неможливості ознайомитися з матеріалами дізнання у порядку, передбаченому частиною п'ятою статті 301 цього Кодексу, суд за клопотанням сторони кримінального провадження вирішує питання про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів дізнання, про що постановляє відповідну ухвалу.

{Частину другу статті 314 доповнено абзацом другим згідно із Законом № 2617-VIII від 22.11.2018}

{Частина друга статті 314 із змінами, внесеними згідно із Законом № 314-VII від 23.05.2013}

3. У підготовчому судовому засіданні суд має право прийняти такі рішення:

1) затвердити угоду або відмовити в затвердженні угоди та повернути кримінальне провадження прокурору для продовження досудового розслідування в порядку, передбаченому статтями 468–475 цього Кодексу;

2) закрити провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 5–8, 10 частини першої або частиною другою статті 284 цього Кодексу;

{Пункт 2 частини третьої статті 314 із змінами, внесеними згідно із Законами № 2213-VIII від 16.11.2017, № 2810-IX від 01.12.2022}

3) повернути обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру прокурору, якщо вони не відповідають вимогам цього Кодексу;

4) направити обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру до відповідного суду для визначення підсудності у випадку встановлення непідсудності кримінального провадження;

5) призначити судовий розгляд на підставі обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру;

6) доручити представнику персоналу органу пробації скласти досудову доповідь.

{Частина третю статті 314 доповнено пунктом 6 згідно із Законом № 1492-VIII від 07.09.2016}

4. Ухвала про повернення обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру може бути оскаржена в апеляційному порядку.

5. У підготовчому судовому засіданні суд у випадках, передбачених цим Кодексом, за власною ініціативою або за клопотанням обвинуваченого, його захисника чи законного представника, чи за клопотанням прокурора і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини вирішує питання щодо складання досудової доповіді, про що постановляє ухвалу із зазначенням строку підготовки такої доповіді.

{Статтю 314 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом № 1492-VIII від 07.09.2016}

Коментар

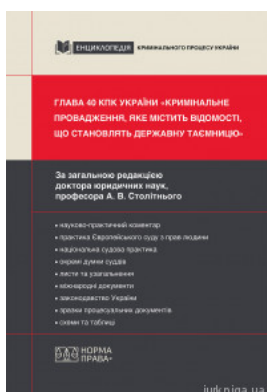
Підготовче провадження – це стадія кримінального провадження, яка полягає в тому, що суд у встановленому законом процесуальному порядку, не вирішуючи наперед питання про винуватість (крім передбачених КПК України випадків при здійсненні кримінального провадження на підставі угод, звільнення особи від кримінальної відповідальності), вирішує питання про достатність підстав для призначення судового розгляду і про підготовку судового засідання¹.

Згідно з п. 24 ч. 1 ст. 3 КПК України підготовче судове провадження є початковою стадією кримінального провадження в суді першої інстанції.

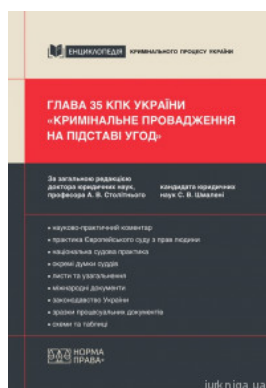
У кримінальному процесі підготовче провадження є «перехідним містком» між стадією досудового розслідування й наступною стадією – судового розгляду. Тобто в підготовчому кримінальному провадженні надається певна процесуальна оцінка підсумковим процесуальним рішенням (документам) прокурора на стадії досудового розслідування з точки зору наявності підстав для вирішення справи по суті (затвердження угоди та винесення вироку; закриття кримінального провадження; повернення обвинувального акта прокурору) або для переходу до наступних стадій судового провадження.

¹ Кримінальний процес : підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін.; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. Х. : Право, 2013. С. 521.

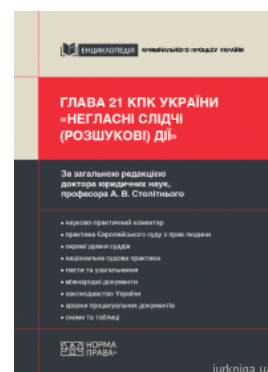
Книги, які можуть вас зацікавити

Глава 40 КПК України
«Кримінальне
провадження, яке
містить відомості, що
становлять державну
таємницю»

Глава 35 КПК України
«Кримінальне
провадження на
підставі угод»

Глава 21 КПК України
«Негласні слідчі
(розшукові) дії»

Глава 24¹ КПК України
«Особливості
спеціального
досудового
розслідування
кримінальних
правопорушень»

Процесуальні
документи сторони
обвинувачення під час
досудового
розслідування

Кримінальне право.
Загальна частина
(Українсько-європейсь
кі студії). Підручник у
двох книгах

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес

Перейти на сайт →